LILLESAND KOMMUNE
Postboks 23
4791 LILLESAND

Deres ref.:	Vår ref.:		Dato:
	Sak/dok.:	06/02172-376	25.03.2021
	Ark.:	326.12	

Vedtak i navnesak 2020/513 – Østerøya, Tingsbekk mfl. i Lillesand kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Lillesand kommune:

- ***Østerøya*** (gard 11)
- ***Tingsbekk*** (gard 27)

Vedtaket gjelder også de avleda navna slik det går fram av den vedlagte lista.

Der det er vedtatt både et hovednavn og et undernavn, er det hovednavnet som vil vises i kartet og i matrikkelen.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

I brev datert 06.01.2021 gjorde Kartverket vedtak om den eierfastsatte skrivemåten, *Østerøy Gård*, for bruk 11/1 i Lillesand kommune etter ønske fra grunneierne Simon og Cathrine Anker Birkeflet. Vedtaket ble gjort med hjemmel i § 5 tredje ledd og § 7 tredje ledd i lov om stadnamn. Det ble samtidig gjort oppmerksom på at vedtaket om den eierfastsatte skrivemåten ble behandlet som en individuell sak, og derfor ikke ville påvirke vedtaket i navnesak 2020/513 – *Østerøya, Tengsbekk* mfl. i Lillesand kommune.

Bakgrunn
Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i forbindelse med adressering i Lillesand kommune, jf. brev datert hhv. 08.03.2019 og 22.03.2019. Kartverket sendte et tilleggsbrev etter at vi ble gjort oppmerksomme på at *Østerhus* er angitt som navn på bruk 11/3 og 11/15. Det ble gjort et vedtak om skrivemåten av *Østerhus* i 1999, men Kartverket ønsket å reise navnesak på nytt, og tok derfor dette navnet med i saken. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag
Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

Kartverket Agder Besøksadresse: Tordenskjoldsgate 65, Kristiansand Postadresse: Postboks 600 Sentrum, 3507 Hønefoss
Telefon: 32 11 80 00 Telefax: 32 11 85 41 E-post: post@kartverket.no Organisasjonsnummer: 971 040 238

I *utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Skrivemåten av slektsnavn skal ikke påvirke skrivemåten av stedsnavn. Vedtak som gjelder skrivemåten av stedsnavn, får heller ikke følger for skrivemåten av slektsnavn.

Høringssvar og tilråding
Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Lillesand kommune i brev datert hhv. 26.11.2020 og 04.01.2021, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 22.02.2021 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet. Kommunen opplyser i brevet at grunneierne av de aktuelle brukene og historielaget er tilskrevet med mulighet for å uttale seg i saken. I tillegg har kommunen annonsert saken i lokalavisen, og lagt ut informasjon på kommunen sine hjemmesider. Språkrådet har gitt sin tilråding i brev datert 19.03.2021.

***Østerøya/Østerøen* (gard 11)**
Uttale og skrifttradisjon
I *Norske Gaardnavne* (Oluf Rygh 1898) er oppslagsformen *Østerøen* og uttalen /ø`ssterøia/ registrert. Herredsregisteret (1948) har registrert uttalen /øs`təröïa/.

Eldre skrivemåter av navnet er *Østerønn* (1593, 1601, 1611) og *Østerøen* (1670, 1723) slik det går fram av *Norske Gaardnavne*.

I 1886- og 1906-matrikkelen, matrikkelutkastet fra 1950, rektangelkart og første utgaven av kartserien Norge 1:50 000 er navnet skrevet *Østerøen*, mens i dagens matrikkel finner vi *Østerøy Gård* (eierfastsatt skrivemåte av 06.01.2021). I økonomisk kartverk fra 1979 og Norge 1:50 000 i perioden 1967–2012 benyttes skrivemåten *Østerøya*. I sjøkartene finner vi bare det avleda navnet på vika, skrevet *Østerøkilen,* i perioden 1920–1995. *Østerøykilen* er brukt i utgaven fra 2005. Gårdsnavnet er bare brukt i utgaven fra 2016 med skrivemåten *Østerøya*.

Skrivemåten *Østerøen* er brukt om bruk 11/2, 11/5, 11/6, 11/7, 11/9, 11/10 og 11/12 i både 1886- og 1906-matrikkelen, matrikkelutkastet fra 1950 og dagens matrikkel. I tillegg skriver Bjørn Børresen (eier av 11/2) i e-post datert 08.12.2020 at «Skrivemåten Østerøya er det som brukes i praksis, og det er foretrukket for 11/2.»

I boka *Lokalhistorie for Justøy. 5: Østerøy og Asperøy gnr 11 og de tilreisende i Blindleia* (2005) er navnet på gården skrevet *Østerøy* på side 16. Videre står det at «På et gammelt hollandsk kart er gården kalt Østerhus.»

Høringssvar og tilråding
Vestre Moland og Lillesand Historielag ved Elisabeth Franck Danielsen, skriver i brev datert 31.12.2020 at «Historielagets innspill er at navnet må være Østerøya, som vi også uttaler det.» Historielaget viser også til at det i området er brukt bestemt form på mange stedsnavn, da spesielt navn på øyer og holmer. De viser i tillegg til at skrivemåten *Øesterøen* er brukt i skattematrikkelen fra 1647, og «Bakgrunnen er at for lenge siden sto sjøen høyere, og Østerøya var ei øy for seg sjøl.»

Kommunen skriver i brev datert 22.02.2021 at navneutvalget har behandlet saken og gitt følgende uttalelse: «Vi støtter konklusjonen til Vestre Moland og Lillesand Historielag. Navnet

bør skrives Østerøya.» Videre skriver kommunen at de stiller seg bak navneutvalgets vurderinger.

Språkrådet tilrår skrivemåten *Østerøya* i samsvar med uttalen, dagens rettskriving og lokale ønsker.

Kartverkets vurdering
I § 4 første ledd står det at skrivemåten skal ta utgangspunkt i nedarvet lokal uttale og følge gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk. Forleddet i navnet *Øster-* synes uproblematisk og skrivemåten samsvarer også med uttaleopplysningene i *Norske Gaardnavne* og herredsregisteret. Selv om etterleddet i navnet varierer noe i de skriftlige kildene, er skrivemåten av forleddet entydig i de ulike matriklene og kartene.

Når det gjelder etterleddet i navnet er skrivemåten med *–øen* brukt i de eldste matriklene og i førsteutgaven av Norge 1:50 000 fra 1952, mens *–øya* er brukt i både økonomisk kartverk, Norge 1:50 000 og utgaven av sjøkartene fra 2016. En skrivemåte med *–øen* i etterleddet er ikke i henhold til gjeldende rettskriving i verken bokmål eller nynorsk. Av alle dem som har uttalt seg i saken er det også skrivemåten *Østerøya* som er ønsket. I de utfyllende reglene om skrivemåten av norske stedsnavn står det i punkt 2 at bruken av «bunden eller ubunden form skal rette seg etter den nedervde lokale uttalen.»

Kartverket vedtar på dette grunnlag skrivemåten *Østerøya* i gårdsnavnet, i samsvar med gjeldende rettskriving, alle uttaleopplysninger, lokale ønsker og Språkrådets tilråding. På bruk 11/2, 11/5, 11/6, 11/7, 11/9, 11/10 og 11/12 fastsettes også skrivemåten *Østerøya*.

I samsvar med vanlig norsk navnelagingsmønster faller den etterhengte bestemte artikkelen bort i sammensetninger, og skrivemåten *Østerøykilen* og *Østerøystranda* fastsettes for de avleda navna, sistnevnte også i samsvar med tilsvarende navn i herredsregisteret.

***Østerøya/Østerøen/Vedrushaven/Østerhus* (bruk 11/3) og *Fløiheien/Fløiheia/Fløyheia/Heia/Østerhus* (bruk 11/15)**
Eiendommene gnr. 11 bnr. 3 og 15 utgjør det samme arealet i dagens matrikkel, og vil derfor behandles under ett. Bruk 11/15 ble etablert den 16.10.1889.

Kommunen skriver i brev datert 22.02.2021 at navneutvalget har behandlet saken og gitt følgende uttalelse: ««Vedder» betyr med all sannsynlighet *vinter, som i Veddermyrene og Vedderstø. Vedderhushaven, som Per Mollatt (Navn i Lillesand) har notert på 313 på side 78, har også denne uttalen. Sisteleddet bør skrives med 'bløt' konsonant, som Hæstadhaven, Rennehaven, Kalvehaven, Sauehaven, Buhushaven m.fl. Skrivemåten bør være Vedderhushaven.» Kommunen skriver at de stiller seg bak navneutvalgets vurderinger.

Øistein Lydersen (eier av bruk 11/3 og 11/15) har i e-post datert 11.02.2021 lagt ved utsnitt fra Seeiendom der bruk 11/3 er skrevet *Østerhus*. Videre har Marianne Hollum Lydersen og Øistein Lydersen (eiere av bruk 11/3 og 11/15) skrevet i et brev at de gjerne vil benytte *Østerhus* som navn på bnr. 3. I tillegg skriver de at «Dersom dette ikke blir akseptert, ønsker vi å benytte Vederhushagen, evt. Østerøya, men sistnevnte er mer et navn på området enn gården […] For bnr. 3 er Vederhushagen et nedarvet navn.» Videre står det at navnet uttales og skrives slik, og det er lagt ved en kopi fra bygdeboka for Østerøya og Asperøya der skrivemåten *Vederhushagen* er benyttet. I tillegg skriver de at «For bnr. 15 er Fløyheia riktig navn og uttale».

Bjørn Børresen skriver at han ikke har noen kommentarer til *Heia* i e-post datert 07.12.2020. I tillegg skriver han at «Fløyheia derimot er høyeste toppen som ligger på 11/2. Det har hatt dette navnet på folkemunne i lange tider.»

Språkrådet skriver at «Da vi behandlet forespørselen om adressetilleggsnavnet *Heia* på bnr 3 og 15, skrev vi følgende: «Navnet er ikke registrert i SSR eller *Norske Gaardnavne*. I matrikkelen fra 1903-1908, matrikkelutkastet fra 1950 og dagens matrikkel har gnr/bnr 11/3 navnet *Østerøen*, mens gnr/bnr 11/15 har navnet *Fløiheien* (*Fløiheia* i 1950). Herredsregisteret har registrert *Østerøen* /øs`təröia/ uten gårds- og bruksnummer. Navnet *Heia/Fløyheia* er ikke registrert. I bustadnavnarkivet (1957) er *Vedrushaven* /vęd`rusha:vən/ oppført som daglignavn på gnr/bnr 11/3 (bnr 15 er ikke registrert).»» Språkrådet tilrår navnet og skrivemåten *Østerhus* i samsvar med eieres ønske, og at *Vederushaven* føres opp som et alternativt navn. Videre står det at «Skrivemåten *Vedrushaven* er ikke i samsvar med eiers ønske, men gjengir nedarvet uttale og er registrert på det grunnlaget i bustadnamnarkivet. Opphavet til førsteleddet er rimeligvis *vetter/vetr* og hus ('vinter-hus'), som er sammentrukket til vedrus-, med 'blød' konsonant, jf. dialektvarianten vedder av vetter/vetr. Denne finnes i andre navn i Lillesand, i former som ikke er sammentrukket, f.eks. *Vedderstø.* Varianten *vederhus*- har da ikke grunnlag i nedarvet uttale. Sisteleddet *-haven* er i samsvar med nedarvet uttale og brukt i andre navn i Lillesand (f.eks. *Bergshaven*), slik kommunen opplyser.» Når det gjelder bruk 11/15 skriver Språkrådet følgende «Det er lite grunnlag for å tilrå navnet *Heia*, mens *Fløiheien/Fløyheia* derimot er registrert, og det er i samsvar med eiernes ønske. Ut fra kartet ser det ut til at 11/3 og 11/15 er samme eiendom. Kartverket må da vurdere forholdet mellom brukene, om de bør ha ulike navn og plassering av disse. Dersom ulike navn er aktuelt, tilrår vi navnet *Fløyheia* på 11/15, eventuelt som alternativt navn parallelt med *Vedrushaven* […].»

I boka *Lokalhistorie for Justøy. 5: Østerøy og Asperøy gnr 11 og de tilreisende i Blindleia* (2005) står det på side 45 om bruk 11/3 at «Huset ligger høyt på en bakke og kaltes i gamle dager "Vesterhushagen" (Vederhushagen).»

I 1886- og 1906-matrikkelen og matrikkelutkastet fra 1950 er bruksnavnet på 11/3 skrevet *Østerøen*, mens i dagens matrikkel og sjøkartene i perioden 1920–2016 er *Østerhus* benyttet. I 1906-matrikkelen, matrikkelutkastet fra 1950 og dagens matrikkel er *Fløiheien* brukt som skrivemåte for bruk 11/15.

Eierne av eiendommen har opplyst av de ønsker skrivemåten *Østerhus* om bruk 11/3. Denne skrivemåten er brukt både i dagens matrikkel og gjennomgående i sjøkartene i perioden 1920–2016. Vi vurdere det derfor dit hen at skrivemåten *Østerhus* er godt dokumentert i de skriftlige kildene. På bakgrunn av overnevnte, velger også Kartverket å legge særskilt vekt på hjemmelshavernes ønske i denne saken.

Navnet og skrivemåten *Vedrushaven* er også ført opp som bruksnavn på eiendommen. Eierne av eiendommen ønsker skrivemåten *Vedderhushaven* og viser til at dette er nedarvet uttale av navnet. Uttalen er imidlertid ikke i samsvar med uttaleopplysningene som er registrert i herredsregisteret og skygger også for navnets opphav, *vetr* 'vinter' og *hus*. Kartverket vurderer derfor at det er mindre tilrådelig å gå inn for skrivemåten eier ønsker. Skrivemåten *Vedrushaven* er ikke i samsvar med rettskrivingen, men punkt 3.4 i de utfyllende reglene åpner opp for at *d* for *t* kan benyttes i samsvar med uttalen, og skrivemåten er derfor i samsvar med reglene.

Ved søk i Sentralt stedsnavnregister (SSR) kan vi se at det er normeringspraksis for bruk av *–haven* i etterleddet i navnet. Her er det også tidligere gjort vedtak om bl.a. *Hesthaven, Bergshaven*, *Grønningshaven* mfl. i Lillesand kommune.

Når det gjelder skrivemåten av bruksnavnet på bruk 11/15 har Kartverket vært i kontakt med Øistein Lydersen pr. telefon 24.03.2021 der vi får opplyst at eierne i det daglige ikke skiller mellom eiendommene, men at de ønsker å beholde dem som to bruk. Videre sier Lydersen at huset ligger på bruk 11/3, mens sjøboden befinner seg på bruk 11/15. Eiendommene ble skilt

ut på to forskjellige tidspunkt, og det historiske riktige er å behandle dem som to bruk på bakgrunn av opplysningene ovenfor. Vi får også opplyst at hovedbruket er bruk 3 med de tilhørende skjærene, mens bruk 15 kom til på et senere tidspunkt. På dette grunnlag velger Kartverket også her, å legge vekt på eiernes ønske om å beholde *Fløyheia* som navn på bruk 11/15.

Skrivemåten *Østerhus* fastsettes som hovednavn på bruk 11/3 i samsvar med eiernes ønske, skrifttradisjonen og Språkrådets tilråding. I tillegg fastsettes navnet og skrivemåten *Vedrushaven* som undernavn på bruk 11/3 i samsvar med nedarvet uttale og Språkrådets tilråding. For bruk 11/15 fastsettes skrivemåten *Fløyheia* i samsvar med eiernes ønske og Språkrådets tilråding.

***Tengsbekk/Tingsbekk/Tingsbæk* (gard 27)**

Uttale og skrifttradisjon

I *Norske Gaardnavne* er oppslagsformen *Tengsbeæk* og uttalen /tei`nsbækk/ [te´nnsbækk] registrert. Forleddet i navnet er forklart som mannsnavnet *Þengill* eller elvenavnstammen *Tengs-.* Herredsregisteret har registrert uttalen /tinns´bękk/ fra 1948, og /tengs´bekk/. Bustadnamnarkivet (1957) har registrert uttalen /tęnns`bekk/. Kommunen skriver i sin uttalelse at Mollatt har notert uttalen /tingsbekk/ (/tengsbekk/) på 1980-tallet. For de avleda naturnavna har herredsregisteret registrert uttalene /tengsbekkåsən/ og /tengsbekkhǫlmən/.

Eldre skrivemåter av navnet er *Thinngsbeck* (1593), *Tinngsbek* (1601, 1610, 1611, 1630) og *Tingsbech* (1670, 1723), slik det går fram av *Norske Gaardnavne*.

I 1886- og 1906-matrikkelen er gårdsnavnet skrevet *Tengsbæk*, og bnr. 1 og 2 er skrevet *Tengsbæk* med merkaden «Alm. skr. Thingsbæk, Thingbæk», mens i matrikkelutkastet fra 1950 er gårdsnavnet skrevet *Tengsbæk* og bnr. 1 og 2 skrevet *Thingsbekk*. Dagens matrikkel bruker skrivemåten *Tengsbæk*.

Økonomisk kartverk fra 1966 bruker skrivemåtene *Tengsbekk, Tengsbekkåsen* og *Tengsbekkholmen*, mens i rektangelkartet og første utgaven av kartserien Norge 1:50 000 er *Tengsbæk* benyttet. I perioden 1967–2012 er *Tengsbekk* brukt i Norge 1:50 000.

Høringssvar og tilråding

Vestre Moland og Lillesand Historielag ved Elisabeth Franck Danielsen, skriver i brev datert 31.12.2020 at det kan være flere forklaringer på dette navnet og skrivemåter. De viser til at det opprinnelige navnet høyst sannsynlig har vært Tengsbekk og skriver «Dette ut i fra Engstebekken som i dag renner bla gjennom jordene i dette området og ut i Grimevannet.» De viser også til ulike skrivemåter av navnet på 1600-/1700-tallet. Videre skriver de at «Historielaget mener under henvisning til ovennevnte at tradisjon/lang tids bruk må være utslagsgivende og at skrivemåten må være med Th – dvs Thingsbekk som stedsnavn og Thingsbæk i slektsnavnet.»

Kommunen skriver i brev datert 22.02.2021 at navneutvalget har behandlet saken og gitt følgende uttalelse: «Ut fra stedsnavnloven kan bare Tingsbekk og Tengsbekk være aktuelle alternativ. Mollatt har på 1980-tallet notert uttalen /tingsbekk/, med tengs- i parentes. På slutten av 1800-tallet noterte Ryghs medarbeidere tei`nsbækk [te´nnsbækk]. Skrivemåten i matriklene fra 1593 til 1723 kan tyde på at vokalen i forleddet har vært /i/ eller /ei/ (tilpasset dansk i skrift). Når den muntlige overleveringen er så usikker, velger arbeidsgruppa skrivemåten *Tingsbekk* som både har en viss støtte i notert uttale og skriftlig tradisjon. Skrivemåte med th bryter så sterkt med stedsnavnloven at den ikke er aktuell.» Videre skriver kommunen at de stiller seg bak navneutvalgets vurderinger.

Språkrådet tilrår primært skrivemåten *Tengsbekk*, men mener at regelverket også åpner for skrivemåten *Tingsbekk*. De skriver at «Etterleddet må skrives *-bekk* i samsvar med dagens rettskrivning. Gjeldende rettskrivingsprinsipper utelukker skrivemåten med stum h (*Th*-). Spørsmålet her blir dermed hvorvidt forleddet i navnet bør skrives *Tings*- eller *Tengs*-. Ut fra uttalen kunne også *Tinns*- eller *Tenns*- være en mulighet, men en skrivemåten med -nn- vil skygge for navnets opphav, og er heller ikke ønsket lokalt. Uttaleopplysningene som er listet opp ovenfor, gir ingen klare føringer for hvilken vokal som bør brukes i forleddet. Skrivemåten med *-i-* er i samsvar med lokale ønsker, og det er en sterk, om ikke entydig, tradisjon for å skrive navnet med i. Denne skrivemåten vil imidlertid skygge for navnets opphav, som kommer tydeligere frem med skrivemåten *Tengs*-.»

Kartverkets vurdering
I § 4 første ledd står det at skrivemåten skal ta utgangspunkt i nedarvet lokal uttale og følge gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk. Når det gjelder skrivemåten av etterleddet i navnet er skrivemåten *–bæk* brukt i de fleste skriftlige kildene. Vi er vi enige med Språkrådet i at etterleddet i navnet må skrives *–bekk* i samsvar med dagens rettskriving. Når det gjelder skrivemåten av forleddet med *Th*- deler vi også Språkrådets vurdering, og utelukker denne skrivemåten da den bryter med gjeldende rettskrivingsprinsipper (*h* høres ikke i uttalen). Det må derfor vurderes om forleddet i navnet skal skrives *Tengs*- eller *Tings-.*

Uttaleopplysningene som er registrert i *Norske Gaardnavne*, herredsregisteret, bustadnamnarkivet og hos Per Mollatt er sprikende, og gir ingen klare føringer.

I både matrikler og kart er skrivemåten *Tengs*- brukt, med unntak av dagens matrikkel der *Tings*- er benyttet. Vi er enige med Språkrådet i at skrivemåten *Tengs*- tydeligere vil vise navnets opphav som er forklart som mannsnavnet *Þengill* eller elvenavnstammen *Tengs-.* Denne skrivemåten har også støtte i skrift, både matrikler og kart. Men denne skrivemåten er ikke ønsket lokalt.

Lokalt er det skrivemåten med vokalen *i* som er ønsket. En skrivemåte med *Tings*- i forleddet er i tråd med den registrerte uttalen hos Mollatt og eldre skrifttradisjon (under dansketida). Dette støttes også i uttalelsene fra både kommunen og historielaget som bekrefter at skrivemåten samsvarer med tradisjonen og lang tids bruk. Kartverket ønsker derfor i denne saken å legge ekstra vekt på de lokale ønskene, da uttaleopplysningene ikke gir noen klare føringer på om vokalen skal skrives med *e* eller *i*.

På dette grunnlag fastsetter Kartverket skrivemåten *Tingsbekk* i samsvar med lokale ønsker og Språkrådets sekundære tilråding. For de avleda naturnavna fastsettes skrivemåtene *Tingsbekkåsen* og *Tingsbekkholmen*.

Kunngjøring
Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Når vedtaket gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om vedtaket direkte til eierne av bruket.

Bruksnavn
Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk

som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Bruk av vedtatte skrivemåter
Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage
Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Lars Fredrik Gyland
fylkeskartsjef

Linn Winnæss-Karlsen
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: Lov om stadnamn

Forskrift om stadnamn
Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn

Kopi Lars Fredrik Gyland, LD - FKK Kristiansand (LK2KRI)
Maria Ellingsen, LD - FKK Kristiansand (LK2KRI)
SPRÅKRÅDET